

pÚvodník / Slavnost v Karlíně Už ne... * Malá recenze na... / "Octárnu" Edwarda Goreye * Malý slovník katalogů / FDHG jako Festival Dobrego Humoru v Gdaňsku (Polsko) *

e-GAG

Ilustrovaná úvaha / Kreslený vtíp? Už ani ne... * Dokumenty / Keme! zvládá akordeon * ČUK / Před VH; Členské příspěvky: vzor složenky! * Glosa / Sběratel sběratelům (katalogů) * Časopis / Eulenspiegel č. 10 * Ze světa / Švýcarsko, Arabie, Německo, Francie * Archív / Jak stavěli v St. Just halu * Citát týdne / Znovu Macourek a Sus o KrHu * KdoKdeKdy(a)Co / Plotěná v rádiu, Winter v

televizi; JiWiPa a Vránek zvou; Sláva 2x oceněn v Číně * Komiks-News / #211 * Výsledky / Belgie, Turecko * Propozice / Irán * Kalendárium * aj.

Týdeník České Unie Karikaturistů * IX. ročník
(Zprávy ČUK č. 448) <http://www.ceska-karikatura.cz>

Číslo 2011 / 43

OBRÁZKY: GATTO, SULAJ, LAGATOR, CAFERLI, HENDRICXS, KOLACZEK, ZAK, GLUSZEK, LAZAREK, GOREY, ZARADKIEWICZ, JURKAS, NIKITIN...

pÚvodní zpráva / Slavnost dětí a humoru v Praze

V sobotu 22. října 2011 proběhla vernisáž posoutěžní výstavy prací zaslaných do 6. ročníku mezinárodní soutěže pro děti a mládež v kresleném humoru **NETVAŘTE SE KYSELE A MALUJTE VESELE**.

Jak je z úvodní fotografie i z dalších snímků patrné, kysele se tady opravdu nikdo netvářil.

Jak vítězové, tak pořadatelé se tvářili nejen vesele, jak se na výstavu kresleného humoru sluší, ale také spokojeně. Ceny předávali **Kateřina Klímková** z DDM s **Jardou Dostálem** z ČUK. Ceremoniálu vyhlášení vítězů naší soutěže se zúčastnilo šest autorů, z nichž si ze zahraničí pro cenu přijel **Tobiáš Korečko** (SR).

Na snímku: zleva 1. cena kat. A (mladší děti): **Tobiáš Korečko**, 10 let, Slovensko, diplom kat. A: **Adéla Pudová**, 11

let, **1. cena kat. B** (starší děti): **Tereza Klobouková** 16 let, 3. cena kat. A: Marek Bláha 9 let, diplom kat. A: Viola Bláhová, 11 let, diplom kat. B: David Kašpar, 13 let.

Člen ČUK **Miloš Kohlíček**, profesionální řezbář a karikaturista, vyrobil pro oceněné v každé věkové kategorii oživlé tužky se jmény autorů (dokonce se s nimi dá psát). Ostatním budou ceny zaslány poštou. Kromě organizátorů z ČUKu a DDM byla přítomna ředitelka *Ligy proti rakovině* MUDr. **Michaela Fridrichová**. Hudebně vernisáž oživil hrou na kytaru kolega **Jirka Košťýř**, jeho produkce byla oceněna šedesátkou přítomných - včetně rodičů vystavujících dětí a členů ČUK **Ivany Valocké, Romana Jurkase a Aleše Morávka**. Občerstvení bylo ne-

zdravé - kola, sladká limonáda, krupky, tyčinky, buráky, apod - proto šlo na odbyt. Letošní závěrečný akt předání cen s vernisáží byl, dle mého názoru, nejzdařilejší z dosud pořádaných ročníků.

Výstava, která je instalovaná na chodbě **Domu dětí a mládeže** na Karlínském náměstí v Praze 8 je přístupná prakticky pořád - každý den až do konce letošního roku.

(Text **J. "V". D.**, Foto **Jaroslav V. Dostál s chotí**)

ČUK / Před **Valnou Hromadou** (+ **složenko pro ty, kdo už vědí...**)

Úvaha hraničící s pozvánkou

Tak tu zase máme přelom léta a zimy. Období, kdy ještě občas prohlédneme fotky z dovolené, a na nákup vánočních dárků ještě nemyslíme. Za okny studeně prší a zelená barva na stromech hnědne. V tomto mírně pochmurném období se těším jenom na jeden den. A tím je den valné hromady naší unie. Jako když lodivod v temné noci vyhlíží maják. I když si s mnohými z vás píšu e-maily, nebo si občas zavoláme kapesním telefonem, tak stisk ruky, a osobní popovídání o tom, co je za ten rok nového, je mnohem lepší. Někdo vydal kalendář, někdo už má novoročenku, nebo donese časopis se svými fóry. Také se těším na katalogy, které rozšíří mou sbírku. Prostě, to setkání mě vždycky tak nějak povzbudí, vyburcuje k tomu, abych byl pilnější a pracovitější než ostatní.

Už jsem byl místo valné hromady okouknout, a barový pult s výbornou kávou a dalšími nápoji je hned po ruce, což je také dobrá zpráva. Prostě, zkuste přijet, těším se na Vás.

A na závěr ještě prosba – kdo ještě nemáte almanach 2CET a mou knížku – dejte mi – prosím! – předem vědět, jestli vám je mám na VH 5. 10. donést. R. J. (jurkas@seznam.cz)

Kresba: Roman Jurkas

Přesný návod pro vyplnění složenky určený těm, kteří už vědí, že na VH nedorazí!

Posilovací poukázka A Posilovací listek Posilovací listek Cena Česká pošta, s.p. IČ: 475149831 Účel platby ČLEŇ. PŘÍSP. ČUKU 650,- Kč Adresa majitele účtu ČESKÁ UNIE KARIKATURISTŮ ČERNA 3 110 00 PRAHA 1 Adresa majitele účtu ČESKÁ UNIE KARIKATURISTŮ ČERNA 3 110 00 PRAHA 1 Č. účtu 443380110100 V. symbol RODNÉ ČÍSLO - VÁŠE S. symbol Odesílatel JAN BENEŠ AKVARELOVÁ 123 456 78 PLZEN Č. účtu 0300		Posilovací poukázka A Číslo účtu 650 / Tr. kód 114 V. symbol 44338011 Kód banky 0100 V. symbol RODNÉ ČÍSLO K. symbol 0308 S. symbol Odesílatel (chvilku pro příjemce, tiskem) Jméno JAN Příjmení BENEŠ Adresa (ulice, č. domu, PSČ, obdávací pošta) AKVARELOVÁ 123 456 78 PLZEN Datum, přepočítaný podpis Datum splatnosti Zdravíme na vrch účtu platbu 0000000 Kód banky 0300 114<	

Nezapomeňte uvést číslo ČUK konta 44338011/0100 a hlavně své rodné číslo!

Ilustrovaná slova / Kreslený vtíp už tomu těžko někdo řekne!

Už jsme si tu párkrát zauvažovali kam spěje žánr „cartoon“; a dnes je příležitost - nad ukázkami dvou různých prací svou autorů z Itálie - tohle téma opět oživit. Tak jako v jiných uměleckých druzích (oborech) také v žánru výtvarného humoru (cartoon) se rozpětí od „starého“ k „novému“ či od „reálného“ k „abstraktnímu“ nebo od „konzervativního“ k „modernímu“ stále zvětšuje. Dnes i náš žánr pod jedním titulem zahrnuje nejen různé typy karikatur nebo vtípů, ale i v jejich hranicích vzniká další „podtypologie“. **Agim Sulaj** (Albánc z Itálie) i rodilý Ital

Alessandro Gatto (viz obr.!) patří k častým laureátům mezinárodních festivalů.

Těží ovšem nejen ze schopnosti vymyslet vtíp, pointu, gag, prostě nakreslenou legraci, ale hlavně útočí na porotu hodnotící soutěžící práce svou výtvarnou složkou, často spíš z oblasti malby než kresby. Ať už se

téma nazývá „Boty“ anebo „Věci“, dovedou je tací autoři (nejen dva zde jmenovaní) zpracovat tak, aby jury usoudila, že to zaslouží ocenění... Další čtveřici vtipů (**Seyran Cafarli, Hendricxs, Luka Lagator a Zygmunt Zaradkiewicz – viz níže!**) spojuje jedno slovo, které zní „**překvapení**“. Správně! Každý dobrý vtip musí přece být pro diváka odchylkou od normy (nebo od normálu) a tedy – překvapením! (ih)

Citát na tento týden / Miloš Macourek a Oleg Sus

V týdeníku Kulturní tvorba v "Manifestu KrHu uvádějí, že už před půlkou minulého století hravost a nápaditost pronikají do tradičně chápaných kreslených vtipů – dosud vlastně jen ilustrovaných anekdot.

"Text se stále častěji vyvozuje z kresby, zatímco dříve tomu bylo naopak. A tak tam, kde bylo na konci dvacátých let možno hovořit o rovnováze kresby a textu, tam je na konci třicátých let jasná nadřazenost kresby nad textem (...) Odtud už je jen krůček k humoru beze slov (...) Kreslený humor už nemíni pouze vyvolávat smích (...) nepodává jen obraz světa, neilustruje. Neodráží jen život podle představ vulgárních teoretiků odrazu (...) Tuší, vycítuje, předbíhá. Předvídá: rozvíjí to, co je zatím pouze zavinuto, z latentního dělá prozrazené tajemství. Poznává dosud nepoznané, co se teprve chystá vstoupit v obecné vědomí a co se pak stane běžným cílem úvodníkových moudrostí. Kreslí krize moderního člověka ještě před jejich vypuknutím."

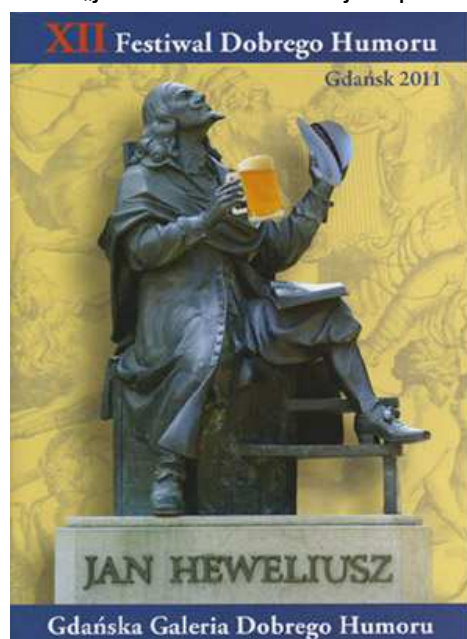
"O KRHu neboli kresleném humoru" - Kulturní tvorba 1964, č. 52, str. 3

Glosa / Slovo sběratele katalogů (určeno hlavně sběratelům katalogů)

Jakýmsi záhadným řízením osudu (byť částečně lidským přičiněním) se počet publikací týkajících se kresleného humoru, tedy alb a katalogů cartoon, které dostávám, překračuje počet týdnů v roce. Přesně řečeno: pokud bych do každého čísla našeho týdeníku zařadil jednu jedinou recenzi na novou knihu, nemohl bych být přece v takovém „recenzentském“ skluzu! Existují samozřejmě dárci mezi autory, počínaje těmi, co jim vycházejí sbírky vtipů, konče pak těmi, kdo si potřebují pročistit své poličky od starších katalogů, do nichž by už jen těžko kdy znovu nahlíželi (díky, Jiří i Jene, potěšíte nejen jednoho sběratele, ale snad i správce jeho „knihového“ odkazu).

Nejhorší, samozřejmě v úvozovkách, jsou z tohoto hlediska mezinárodní akce: ač s sebou na každou táhnu pár „našich“ katalogů, abych se zbavil nadnormativních zásob (to zbavil, prosím, opět v úvozovkách) nakonec zpátky z Písku vezu přinejmenším stejný počet alb kterými se chtějí pochlubit zahraniční hosté. A třeba ze Zielone Góry toho bylo fakt hodně.

A když už se na mne nedostalo, dokázal jsem vždy od nějakého dobromyslného autora vyloudit „jeho kousek“. Děkuji tu proto mj. Mirkowi Hajnosowi i Tomászi Woloszynovi...

Vedle tradičního „ležatého“ katalogu soutěže Debiut jsem tentokrát přijel do Prahy obtěžkán navíc katalogem z rovněž mezinárodního *Karpika*, a také katalogem z varšavského projektu *Opera a Balet*. To vše nyní čeká v pracovně na důkladnou obhlídku, prohlídku, poznámky a též na papírky k založení obrázků.

Těch, které si zaslouží oskenování a zařazení do našeho týdeníku. Obvykle mám velké oči a skončí to tím založením, maximálně skenem. Fotošopu a stránek GAGu, věřte mi, už se tolik prací naneštěstí nedožije.

Tolik úvodem. Nyní však rovnou k mazání dluhu: dnes přicházejí na řadu ukázky a pár faktických slov ke gdaňskému katalogu „FDH“.

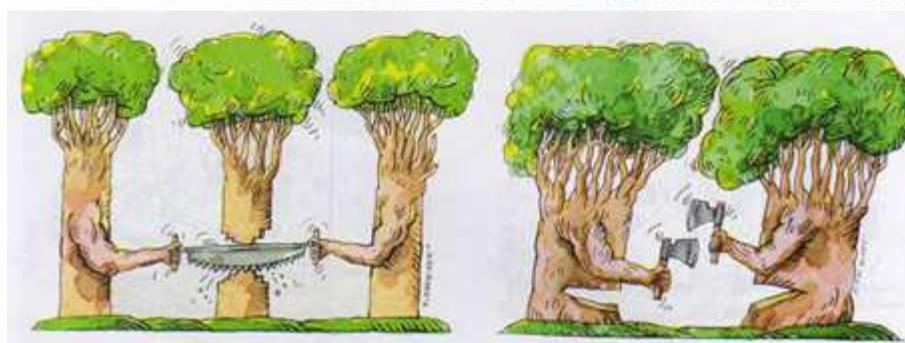
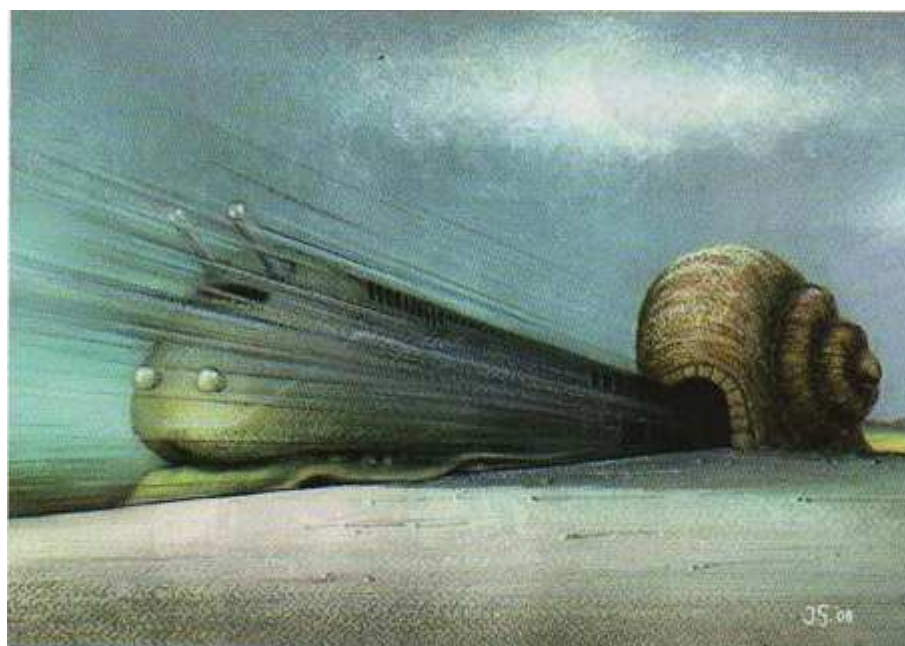
(g-men)

Malý slovník katalogů / FDHG jako Festiwal Dobrego Humoru v Gdansk (Polsko)

Čtrnáct Poláků vystavovalo v přístavě

Předem upozorňuji, abyste neopakovali můj někdejší omyl: **Dobrý humor** v Gdaňsku není Dobrým Humorem známým z **Partyje (strany) dobrého humoru** S. Sadurského. Jde už o tradiční, neb 12. Ročník polského projektu – nikoliv soutěže, ale výstavy. Celá vnitřní (2.) strana obálky je plná jmen, která se o festival zasluhují, ale my zmíníme jen dvě osoby, jejichž tváře zdobí dva stručné texty na úvod: ředitele festivalu **Marka Lochwického** a komisaře Gdanské galerie DH **Zbigniewa Jujky**. Ten první zmiňuje hold pořadatelů velkému „Gdanskistovi“ **Janowi Heweliusowi (viz obálka se sochou této historické osobnosti)** a druhý upozorňuje mj., že tentokrát se představují práce 14 autorů a internauti mohou označit svůj oblíbený vtíp na stránkách www.festiwalhumoru.pl. Z toho vzejde nějaká cena, zdá se... V katalogu o velkém časopiseckém formátu A4 se zmínění autoři vyskytují vždy na dvoustraně – každý po desti pracích. A toto množství podává velmi solidní obraz o dílu a stylové jednotě každého z autorů. Sešit tím pádem obsahuje sice pomenších, ale 140 kvalitně vytištěných kreseb.

Ze 48 stran dnes už standardně celobarevně tištěných ovšem bezmála polovinu – jedena-

těch mediálních (je jich půl třetí desítky, což svědčí o tom, že se pořadatelé hodně snažili).

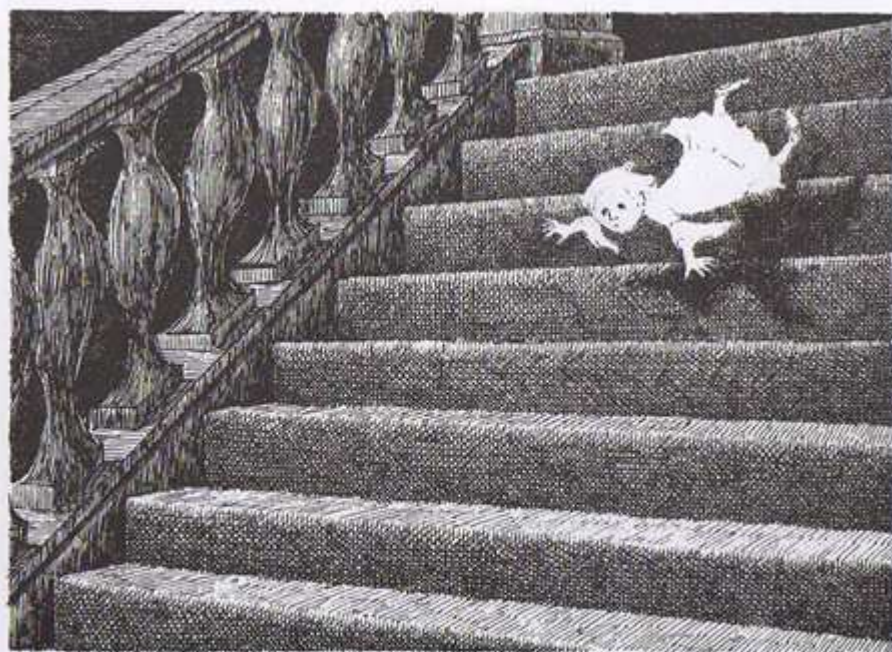
Ale teď už to hlavní – na výstavě a v katalogu zastoupení autoři se jmenují:

Bohdanowicz Julian, **Głuszek Jerzy** (viz obr. vlevo nahoře), Jujka Zbigniew, **Kolaczek Zbigniew** (viz obr. vlevo dole), Kuczyński Paweł, **Lazarek(ová) Małgorzata** (viz obr. na minulé straně!), Lichota Andrzej, Łabedzki Dariusz, Misiak January, Mysyrowicz Witold, Sawka Henryk, Sokolska Anna, Stefaniak Janusz, Szumowski Grzegorz. Pokud je těch jmen čtrnáct, nikoho jsem nevynechal. **(IH)**

Nedořečenost – výřečná přednost díla Edwarda Goreye

Dílo Edwarda Goreye je vskutku bizarní a vzpírá se zařazení. Na komiks pracuje málo s obrazem, na literaturu zase příliš málo s textem. Podobně kolísají i nálady. Jeho příběhy plné

A jako Anča, ze schodů spadla.

B jako Běda, malý kus žrádla.

absurdity jsou někdy lehce morbidní, aby vzápětí skočily do úsměvné roviny.

Goreyův humor však postrádá radikální ironii, naopak, pod slupkou absurdnosti se skrývá humor *dandyovský* blazeovaný – nechybí mu osten, ale ani elegance. Téměř všudypřítomná je nedořečenost – příběhům někdy chybí začátek, scény na sebe navazují dle surrealistických asociací, jejichž význam je často nepochopitelný, vyústění děje není vůbec podmínkou.

Díky tomu všemu je Goreyovo dílo velmi bohaté a čtenář musí být stále ve střehu. „*Octárna a jiné příběhy*“ je po předchozí „*Kuriózní lenošce*“ naším druhým výběrem z autorova rozsáhlého díla, které původně vydával v malých nakladatelstvích a samizdatem a které je dnes předmětem obrovského sběratelského zájmu.

Kresby:
Eduard Gorey

O autorovi:

Edward Gorey (1925 – 2000) byl spisovatel, ilustrátor, divadelní scénárista a návrhář kostýmů. Ovlivnil celé generace komiksových autorů a stal se klasikem okrajových žánrů. Přestože byl Američan a nikdy nenavštívil Anglii (!) působí britským, dá se říct viktoriánským doj-

mem. Svoji první knížku napsal a nakreslil v roce 1953. Do roku 1999 následovalo sto (!!)

O jako Olga, propíchlá jehlicí.

P jako Pěťa, udupán v pranicí.

dalších drobných knížek, podobných našemu výběru. Často o sobě prohlašoval, že nemá téměř žádné umělecké vzdělání, ale kvalita ilustrací, básnivé texty a surrealistické střihy svědčí o velké poučenosti autora, který, kdyby chtěl, určitě se mohl stát váženým umělcem.

Zdá se, že tuto možnost vědomě zavrhl, snad proto, že kabaret, divadlo a opera mu v poválečných dobách byly bližší než vážná umění. Vyráběl loutky z papírové kaše a hrál s nimi zábavná celovečerní představení. Choval kočky a miloval balet. O jeho osobním životě toho mnoho nevíme. Nikdy o něm nemluvil a také se nikdy neoženil.

V poslední době bylo Goreyovo dílo sebráno a z větší části nově publikováno ve čtyřech základních svazcích: *Amphigorey*, *Amphigorey Too*, *Amphigorey Also*, *Amphigorey Again*.

(Text: záložka knihy „Octárna“ – nakladatelství Dokořán 2010 Vázaný výtisk: Kč 265,-)

Ukázky z knihy jsou vybrány z dílu „Rozšmelcovaná děťátka“. Formálně jde o ilustrovanou abecedu, kde jsou dětským jménům od „A“ až po „Zet“ přiřazeny kresby, které zachycují anebo spíš předjímají jejich (samozřejmě trdný) konec. Přeložil Michal Jareš.

Ze šestadvaceti dětí (= ilustrací) jsme vybrali pro GAG čtyři (Anču, Bédu, Olgu a Pěťu) – každé jméno má v knize samostatnou stránku. **(G-men)**

Z pošty / Litomyšl: Jiří Mikulecký (na fotce) přijede na Valnou hromadu

Vážený příteli EDY! Možná se Ti mohlo zdát, z toho že jsem se přestal projevovat a zúčastňovat akcí ČUKu, že jsem třeba nemocen nebo již ve věčných lovištích, ale není tomu tak. Začátkem roku jsem se několika akcí zúčastnil, ale potom jsme se rozhodli zrekonstruovat naši rekreační chalupu, což mě nadobro vyřadilo z kulturního života! Dělali jsme celou novou střechu včetně celé vazby, takže jsem se tam na 7 měsíců odstěhoval, a ještě do té doby než nachumelí tam různé práce dodělávám. **Na V. H. se ovšem dostavím, tož se těším na shledanou!**

Jiří Mikulecký, Litomyšl

KdyCoKdeKdo... / Nejen členi ČUKu se hodně činí...

Neměl jste někdy na plicích vodu?

Toulavý Neprakta

v nedělní Toulavé kameře (ČT 1, 16.10.2011 v 10:00) byla reportáž z rekonstruovaného barokního Špejcharu ve Spáleném Poříčí, kde je, jak už z GAGu víte, ve 3. patře instalována **stálá Galerie Jiřího Wintra-Neprakty**. Co stojí za doplnění je, že autory expozice, vybudované v rámci Muzea Podbrdská z Evropských fondů jsou: ideový námět - **Pavel Čížek**, starosta Spáleného Poříčí; scénář - **Hana Vonděrová**, vydavatelka časopisu *Region All*; design - **Milan Bauer**, designer a výtvarník.

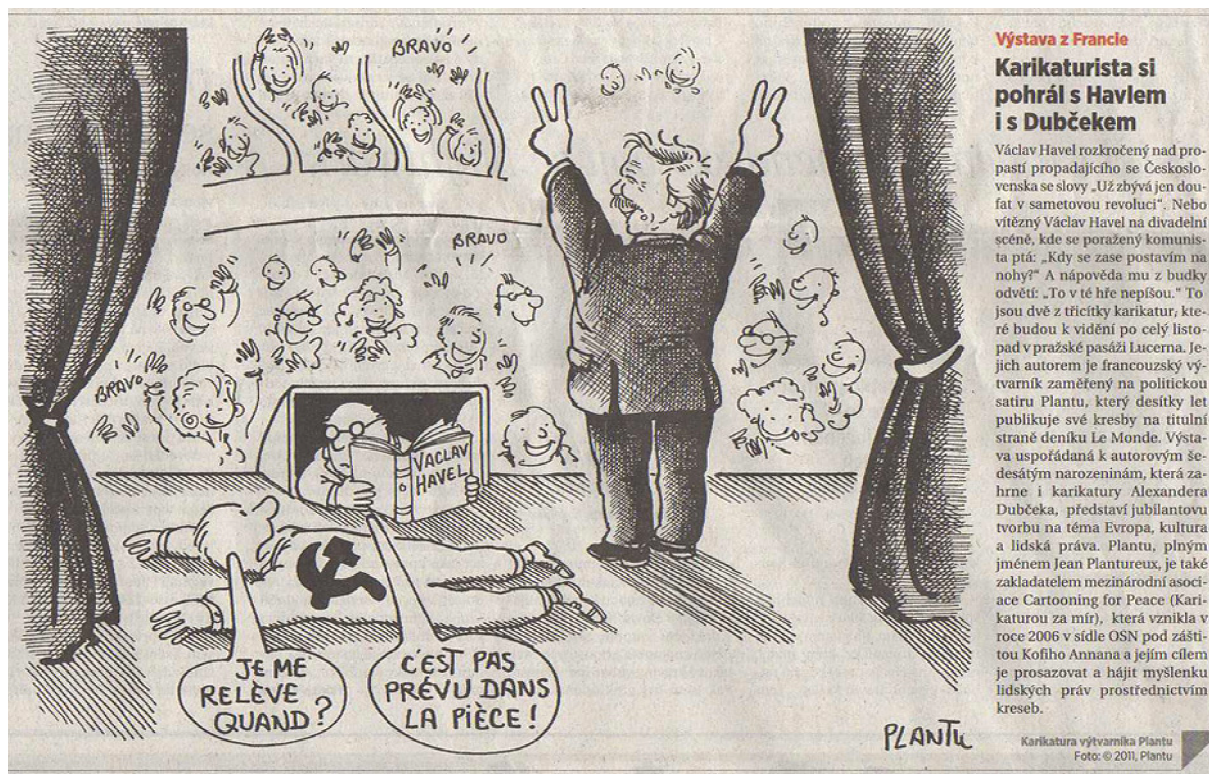
Prohlídka historického **Špejcharu ve dvoře** je během podzimu a zimy možná jen po předchozí domluvě. V turistické sezóně od května do září však bude celá expozice muzea otevřena opět denně od 9 do 17 hodin. (jk)

Kresba z katalogu výstavy **“Neprakta na Slezskostravském hradě”** (3. – 31. 5. 2011)

Slavný Plantu v pražské pasáži Lucerna!

Karikaturista pařížského Le Mondu **Jean Plantureux** své 70. narozeniny slaví cyklem výstav.

Po celý listopad bude třicítka jeho politických vtipů k vidění též v pasáži **Lucerna**. V MfDNES vyšla jedna ze starších kreseb. Komunistka: **“Kdy se zase postavím na nohy?”** Náповěda: **“To v té hře nepíšou!”** (Viz obr. na další straně!)

Výstava z Francie Karikaturista si pohrál s Havlem i s Dubčekem

Václav Havel rozkročený nad propastí propadajícího se Československa se slovy „Už zbývá jen doufat v sametovou revoluci“. Nebo vítězný Václav Havel na divadelní scéně, kde se poražený komunista ptá: „Kdy se zase postavím na nohy?“ A nápoředa mu z budky odvětl: „To v té hře nepišou.“ To jsou dvě z třicetky karikatur, které budou k vidění po celý listopad v pražské pasáži Lucerna. Jejich autorem je francouzský výtvarník zaměřený na politickou satiru Plantu, který desítky let publikuje své kresby na titulní straně deníku Le Monde. Výstava uspořádaná k autorovým šedesátým narozeninám, která zahrne i karikatury Alexandra Dubčeka, představí jubilantovu tvorbu na téma Evropa, kultura a lidská práva. Plantu, plným jménem Jean Plantureux, je také zakladatelem mezinárodní asociace Cartooning for Peace (Karikaturou za mír), která vznikla v roce 2006 v sídle OSN pod záštitou Kofiho Annana a jejím cílem je prosazovat a hájit myšlenku lidských práv prostřednictvím kreseb.

Karikatura výtvarníka Plantu
Foto: © 2011, Plantu

Plantu je zakladatelem asociace **“Cartooning for Peace”**, která se záštitou OSN hájí mír a myšlenku lidských práv prostřednictvím karikatur.

Plotěná v éteru i na webu

Jestliže je svět opravdu údolím, v němž se formují naše duše, pak se zdá, že celkem vzato dobře odvádí svou práci. Tímto citátem z knihy **C. S. Lewise Problém bolesti** uvádí své internetové stránky **malířka, kreslířka a karikaturistka Marie Plotěná**, která je hostem magazínu **Pod slunečníkem**.

V tvorbě Marie Plotěné najdete smích, křehkost, ticho, úžas i nadhled a nadsázku. Zabývá se kresleným humorem i biblickými ilustracemi. Významnou oblast její tvorby tvoří drásané pastelky. Rozhovor s podtitulem **Svět výtvarných doteků** se vysílal ve **čtvrtek 13. října od 9.30**, opakoval v **sobotu 15. října ve 22.10**. Tolik z programu **rádía Proglas / Pod slunečníkem - Svět výtvarných doteků – Radio Proglas.mht**. Pořad si můžete najít na webu rádía.

JIWIPA: Odrasy duše

Jiřina Wilma Palková, svého času též autorka výtvarného humoru, zve na výstavu koláží a objektů (prý je mezi nimi pár humorných) do budovy **Státního úřadu pro jadernou bezpečnost** na Senovážném nám. 9 v Praze. Vernisáž výstavy **„Odrasy duše“** je v úterý 1. 11. v 17 hodin a kdo ji zmešká, může se stavit kdykoliv ve všední den od 8 do 17 hodin až do 25. listopadu.

Vránek: Bludný Holand'an

Petr Rysák Vránek pozvánku na výstavu svých obrazů a karikatur vyzdobil barevnou reprodukcí nazvanou **„Bludný Holand'an“**. Vernisáž je 1. 12. 2011 v 19 hodin v Galerii Café v Praze 3, Jagellonská ulice, číslo domu neuvedeno. Výstava potrvá do konce tohoto roku. (G)

Aktualita / Slíva oceněn v Číně

Jiří Slíva získal hned dvě ocenění na **II. Master Cup Int'l Illustration Biennial v Číně: Special Prize a Honorar Prize**. Soutěžilo se v kategoriích na téma a volné: **A) Noah's Ark - New World, New Age, New Hope...B) Free Topic - Live and Create Freely**. Výsledkovou listinu zveřejníme v příštím čísle GAGu (g)

Časopisy / Eulenspiegel č. 10

Už jsme si zvykli, že touto dobou nabývají německy tištěné magazíny humoru na tloušťce. V předvečer frankfurtského knižního veletrhu tak vyšel i 108 stránek silný měsíčník *Eulenspiegel*. A pamětníci někdejšího satirického týdeníku z východního Berlína, *hauptstadtu der DDR*, by jeho dnešního potomka věru nepoznali – co do kvality tisku a formátu, ale hlavně pokud jde o obsah. Není asi nijak zajímavé zjištění, že místo tehdejších kreslů západoněmecké politické scény nyní časopis zveřejňuje karikatury aktuálních německých politiků, a místo někdejšího *Raegana* či *Bushe* si kreslíři užívají svobody tisku s *Kadáfím* či „Papa“ *Benediktem*. Není nic neobvyklého objevit v soudobém *Eulenspiegelu* během listování kreslený vtíp či ilustraci od kolegy z Düsseldorfu. Ale novinkou je jeho *sedmiobrázkový* vtíp na pokračování (něco jako komiks). **Janu Tomaschoffovi** prý námět poskytl jeden kamarád (kresba se prostírá na str. 92 – 93 a je plná německy vyplněných bublin).

To už jsme se ovšem prolistovali za prvních 66 stránek, ta 67. je titulní stranou přílohy nazvané jako každý rok „*Literatur-Eule*“ (*Special zur Frankfurter Buchmesse*) s kresbou karikaturisty jménem „André“ na téma „*zákazník s tabloidem je dnes v knihuvectví rychlejší než prodavačka u PC za pultem*“. V možná stovce knižních reklam vroubících obsah těchto stránek *Eule* se najdou tradičně také inzeráty na knihy kreslené legrace.

Vybrali jsme z nich dva sloupky – prvním inzerentem je nakladatelství *Lappan* (jeho sloganem je: **Bücher, die Spass bringen!**) s dvěma svazky cartoon od **Gerharda Haderera** – každý svazek je k mání po cca 50,- eurech (67,- ve švýc. Fr.) a komu by se to zdálo trochu moc, pak přidáváme informaci, že mají po 400 barevných stranách, na nichž je souhrn autorova díla za dvacet let pro týdeník **Stern**! Chronologicky jdou vtípy ve svazcích a k tomu první díl zahrnuje první dekádu a druhý tu druhou...

Druhá reklama od nakladatele *Steibnera* láká k pultu přátele sportovního humoru (**Christoph Härringer: „Härringers Spottschau“** – 68 nejlepších fórů tohoto karikaturisty z **fotbalového roku 2011** za 13 euro) i milovníky politické satiry superslavného karikaturisty (**Horst Haitzinger: „Karikaturen 2011“** za 12 euro).

Naši pozornost upoutala i dárková nabídka visacího **kalendarče Eulenspiegelu** na příští rok (s kresbou **ZAKa viz vedle!**) A nezapomeňme, že hned na začátku

říjnového *Eulenspiegelu*, jako každý rok, nabízí svou produkci kulturní cartoonistické nakladatelství **Diogenes** ze Švýcarska s proslulým logem od legendárního francouzského

Bosca. Na www.diogenes.ch najdete určitě víc titulů. Zde - vedle tradičních sbírek od Loriota (2x) a Sempého (5x) - vybralo nakladatelství k propagaci také obálky sbírek (*paperbeks* po cca 10 euro) od **Waechtera, Ungerera** a titul „**Eine Harfe ohne Saiten**“ (aneb jak se píše román) od **Edwarda Goreye** z USA, jehož odkaz u nás vydává nakladatelství **DoKořán** (česky by - dle tohoto vydavatele – zněl uvedený titul „Rozklížená harfa“ – jde o Goreyovo rané dílko z r. 1953).

Ze světa / Švýcarsko, Arabie, Německo, Francie

Hörman ...verzeichnet

Na webu švýcarského humoristického magazínu Nebelspalter www.nebelspalter.ch si můžete prohlédnout obálku (s šachovým) vtípem, zjistit cenu (28 Eur) a také rovnou objednat velkou knihu (208 stran, 24x30 cm) s názvem „**Hörmen ...verzeichnet**“. Její autor **Herman Schmutz** (1943 – 2011) je pod pseudonymem **Hörmen** známý jako cartoonista, karikaturista, kreslíř komiksů, malíř a ilustrátor. Texty do publikace, shrnující jeho celoživotní dílo, napsali někdejší ředitelka Cartoonmusea v Bazileji **Simone Thalmannová** a šéfredaktor Nebelspalteru **Marco Ratschiller**.

Barták na obálce i uvnitř

Jan Cornelius sepsal a **Pop Verlag** v Ludwigsburgu vydal knížku o 200 stránkách s názvem „**Über Google, Gott und die Welt**“ (O Güglu, Bohu a světě). Že jde o dílo humorné dokládá i další věta z prospektu: „Das Büchlein ist mit **cartoons von Miroslav Barták, dem legendären Cartoonisten ohne Worte**, ergänzt.“ A časopis k tomu doplňuje: **Cornelius** a **Barták** publikují pravidelně v **Nebelspalteru**...

Thulke: 20 ze 60 (let)

Kreslíř vtípů (a jak se dozvídáme, tak „autodidakt“) **Petr Thulke** vydal sbírku svých obrázků s obligátním neb všeřikajícím titulem „**Cartoons**“. Učinil tak ke svým 60. narozeninám a kniha obsahuje nejlepší vtipy, které nakreslil ve své pracovně v berlínském Kreuzbergu během posledních dvou desetiletí. Nakladatel **Lappan** z Kolína nad Rýnem hlásí, že publikace má 128 stran a ve Švýcarsku stojí 18 Franků.

Žije Gourmelin?

Neověřená zpráva z internetu: zesnul klasik - francouzský karikaturista a kreslíř legendárních časopisů **Planet** a **Bizzare** z konce 50. let **Jean Gourmelin** (1920 – 2011) známý ilustrováním **Sartra**, **Kafky**, **Orwella** aj. Vrstevník a přítel **Topora** a **Tima** měl retrospektivní výstavu v září 2008 v pařížském **Centre Georges Pompidou**.

Al Kajda využívá karikaturu

Uvádí to na svém cartoonistickém portálu **Andrej Feldsteyn** (červenec 2011) a přikládá několik obrázkových dokumentů. Skupina **AQAP (Al Kajda Arabského poloostrova)** ohlásila plán na využití obrazového seriálu (ko-

miksu) pro nábor mladých členů do svých ozbrojených oddílů.

Pozoruhodné ovšem je, že pro svou reklamu využívá právě tohoto, tak typicky „západního“ žánru! Vypadá to, že alkajdovský umělec se shlédl ve svém vzoru z vydavatelství **IDV Publishing**. http://www.longwarjournal.org/threat-ma..._cobra.php

Archív / Jak se stavěla hala pro kreslený humor ve Francii

Pro archív a také pro lepší kontext události ve Francii, kterou jsme v GAGu už zmínili díky našim kolegyním, které se do St. Just de Martel vypravily.

Vedlejší čtyři snímky jsou z webu, kde se už dva roky objevovaly nejprve plány, pak první snímky ze staveniště.

Pořadatelé cartoonistických svátků v městečku nedaleko Limoges navštěvovali místo výstavby haly pravidelně.

A po způsobu jakýchsi kontrolních dnů tu vždy pořídili fotodokumentaci stavu, v jakém se projekt zrovna nachází.

Naposledy jsem z nich vybral fotky (viz vedle) někdy v zimě – staveniště pak bylo pusté (zedníkůproště) sněhem posypané a já celkem rozuměl textům, které si tak trochu zoufaly, zda bude vše k letošní slavnosti hotové.

Pak to však dostalo rychlý spád a než jsem obrázky pro jiné aktuality stačil v GAGu publikovat, mezinárodní výstava a slezina ve Francii byla tu!

Snímky se teď hodí leda jako pěkný kontrast k bušícímu životu, který pak nastal v těchto zdech.

Víme, že stánky sloužící alespoň částečně vystavování a schraňování prací našeho žánru existují, ale není jich moc a hlavně - už dlouho nevznikají nové!

Víme, jak nereálné se ukázaly snahy využít změn vlastnictví v polistopadovém Česku k zřízení bytů jen menšího muzea kreslených vtipů (nejen) v Praze. Važme si proto podpory, kterou si ve Francii myšlenka našla a budiž inspirací i pro příští léta. Cestou je evidentně víceúčelovost objektu.

Mít pro sebe budovu s menší stálou expozicí a přiměřeným depozitářem pospolu s halami, kde mohou přes rok probíhat nejen výstavy a festivaly všeho druhu, ale během roku i různé sportovní a kulturní akce místních obyvatel, je dobrá myšlenka. Určitě stejně (těžce) realizovatelná jako získat pro muzeum menší tvrz či továrníkovu vilu v parku někde opodál okresního města, kde by si unikátní (neb jediné u nás) sbírce výtvarné legrace, místní obyvatelé považovali... (ih)

Foto: **St Just de Martel**

Výsledky / Turecko, Belgie

31. Int'l. Nassredin Hodja Cartoon Contest 2011 Istanbul - Turecko

14 členů mezinárodní jury (mezi nimi za Česko **Miroslav Barták** z ČUK) rozhodlo 19. 10. 2011 o rozdělení cen z již 31. ročníku **Nasredína Hodji** v Istanbulu (Turecko). Známe zatím jména 24 oceněných autorů a názvy ocenění v turečtině, takže pro pořádek pro rubriku "Výsledky" počkáme na oficiální výsledky v angličtině. Zde jsou jména desítky nejvýše oceněných karikaturistů v pořadí, jak jdou po sobě:

Ceny: Grzegorz Szumowski – Polsko; Sevket Yalaz – Turecko; Alejus Dibijos – El Salvador; Cristobal Reinoso – Argentina; Xiao QuiangHou – Čína; Jerzy Gluszek – Polsko; Ekrem Borazan – Turecko; Trajko Popov – Bulharsko; Rumen Dragostinov – Bulharsko; Lubomir Mihailov – Bulharsko.

4. de Geus Cartoonale 2011 Lebekke / Belgie

Na portálu ECC v Kruishoutem je zavěšen katalog letošního ročníku soutěže „de Geus“. Výstavu, která v neděli skončila v Lebekke, zastupuje v katalogu 46 obrázků (z ČUK pouze **Jan Tomaschoff – viz obr.**) vybraných ze 130 vystavených vtipů. Celkem soutěž obleslalo „jen“ 156 karikaturistů ze 40 států (poslali na 700 prací). V seznamu účastníků je uveden ještě **Král Český Miloslav**. Belgická porota ocenila tyto autory:

1. cena: Hutsebaut Achiel – Belgie
2. cena: Sunnerberg Constantin – Belgie
3. cena: Hendrickx Nikola – Belgie
4. cena: Lupu Marian - Rumunsko

Cena de Geus: Hao Janpeng – Čína

Čestná uznání: Casta Abassi – Irán, Haidari Natalija – Belgie, Leurs Pol – Luxembursko, Cretu Marin – Rumunsko, Poppe Hermann – Belgie

Propozice / Irán

10. Teheran Int'l. Cartoon Biennial 2011 – Irán

Soutěžní sekce:

Cartoon tématický: „*Ve jménu Boha!*“ (*In the Name of God*)

Cartoon volný (Free)

Karikatura volná (Free)

Comics strip (Dilemma)

Character design (Persian Cat)

Rozměr: A4 – A3

Počet: max 3 v každé sekci

Deadline: 31. 12. 2011

Ceny: Grand Prix (jen ze sekce cartoon na téma) – 8000 USD

Ceny v každé sekci: 1. cena – 2000 USD, 2. cena 1500 USD, 3. cena 1000 USD (plus diplom a trofej)

Adresa pro originály normální poštou: No. 44, after ketabi sq., west Golnabi St. Hemmat Intersection, shariati Ave - Teheran, Iran

Adresa pro digitální práce: Info@irancartoon.com

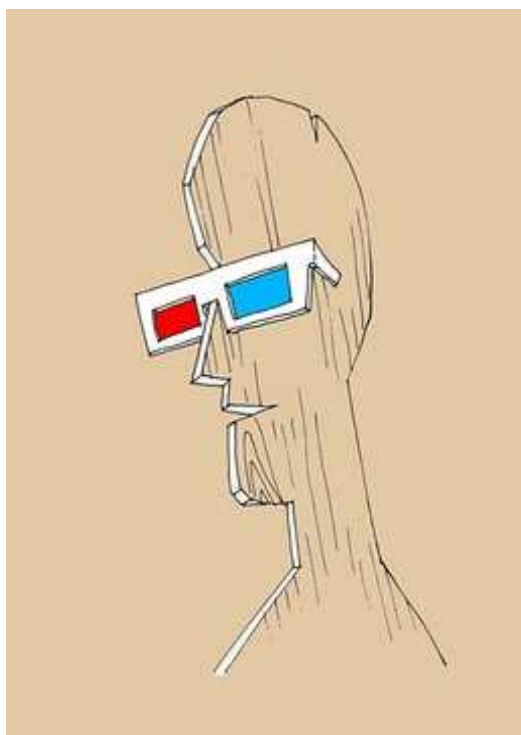
(formát jpg, 300 dpi, do 2000 px)

Výstava: ? - **Jury:** ? –

Vyhlášení vítězů: termín není znám - Katalog: pouze pro autory děl v něm otištěných (zdarma)

Kresba: **Igor Nikitin (Rusko)**

1. cena na *Banana cartoon* (Kanada)

Vedle vidíte dva věhlasné karikaturisty B + B, vlevo **E. Basol**, vpravo **M. Barták**. Uprostřed bulharský autor **V. Georgiev**, jenž v posledních letech získává ceny a poté nominace do jury mezinárodních soutěží cartoon. Zde jde o **Istanbul** – výrok poroty jste našli v rubrice **Výsledky** tohoto čísla GAGu ®

V Istanbulu byli v nedávné minulosti hosty také dva z členů předsednictva ČUK: **Břetislav Kovařík** a **Ivan Hanousek**.

KomiksNews #211 / Velká říjnovo-listopadová komiksová revoluce

V Praze se – jako vždycky na podzim – domluvíte nejlépe prostřednictvím komiksových bublin. Největší tuzemský komiksový svátek **KomiksFEST!** zahájí Open party v Klubovně 2. patro 28. října. Našlapaný program bude orámován tradičně dvěma komiksovými sobotami – 29. října v MeetFactory a 5. listopadu v Bio Oko (souběh s VH ČUK). Největšími hvězdami letos budou francouzský výtvarník a filmař **Pascal Rabaté** (letos oceněný v Karlových Varech za režii), ze Švýcarska přijede autor Modrých pilulek (autobiografického komiksu o vztahu s HIV pozitivní dívkou) a sci-fi série Lupus **Frederik Peeters**, z Velké Británie pak fenomenální obálkář **Dave McKean**, z Ruska autor letošního festivalového vizuálu **Konstantin Komardin**, z Německa **Anke Feuchtenberger**, ze Slovenska **Danglár**... Nechcete-li propásnout nějakou výstavu, křest, diskusi, přednášku, workshop, předávání cen, divadelní představení či filmovou projekci, stáhněte si programovou brožuru na adrese:

(http://www.komiksfest.cz/content/download/8595/39800/file/KF11programovaSkladacka440x200_web.pdf) a sledujte festivalový web (<http://www.komiksfest.cz>).

(Vhrsti)

Nové komiksy:

Brian K. Vaughan / Pia Guerra: **Y: Poslední z mužů 5 – V kruhu** (BB art, Crew)

Bob De Groot / Turk: **Leonardo 2: Leonardo je pořád génius** (Albatros Media – Cooboo)

Vittorio Giardino: **Jonáš Fink 1: Dětství** (Nakladatelství XYZ)

Arthur Conan Doyle / Petr Kopl: **Pes baskervillský** (Alpress)

Alexandre Dumas / Bruce Buchanan / Amit Tayal: **Tři mušketýři** (Grada Publishing)

Lewis Helfand / Amit Tayal: **Dobytí Everestu** (Grada Publishing)

Z pošty / Poláček: pošlete kresby na výstavu!

Rozhodl jsem se, že skutečným ještě výstavu kreslených vtipů svých kolegů. Výstavu jsem nazval „Obrázky kolegů“ a na úvodním panelu bude logo ČUKu. Potřebuju, abys do GAGu zařadil text, že se obracím na kolegy, aby mi poslali aspoň jednu svoji kresbu na výšku ve formátu A4 – to proto, že tak budou zarámovány. Autorům pošlu oznámení, pokud kresby použiji. Potřebuji však poslat adresu. Stačí ji uvést na zadní straně kresby (černobíle nebo barevné). Budu se těšit na odezvu. **Josef Poláček**, Západní 2742; 407 47 Varnsdorf V.

Karikaturista Kemel zvládá i akordeon. A jde mu to dobře

Kemel. Pravidelným čtenářům názorové rubriky tohoto listu je to jméno nejspíš důvěrně známé, protože se objevuje jako podpis pod každodenní kreslenou karikaturou. Mirek Kemel však není jen kreslíř, ale také písničkář. A vůbec ne špatný. Můžete se o tom přesvědčit na některém z jeho koncertů nebo na aktuální debutové desce *Krajem šel anděl*.

Celým albem
se vine zvuk
akordeonu a

zpočátku možná až příliš připomíná Radůzu. Jindy zase Kemelova hudba trochu „kopíruje“ francouzské šansony.

Už třetí skladba Karavana s po-
vedenými rýmy jako „Karavana
bloudí pouští/ kapka vody nazmar
se neodpouští“ však přinese pří-
jemnou změnu atmosféry. Lahůd-
kou desky je píseň Správce, ze kte-
ré úspěšně sálá atmosféra na hor-
ské boudě. Vyložení k tanci vyzý-

vá skočný Kohout slovy „z děr a puklin jaro leze, zívne si, rozřeje meze“.

Nejsilnější je Kemel právě v našlápnutějších skladbách. Klavírní balada *Anděl I* moc velký dojem nezanechá, podobně v písni *Ticho piano* „zachraňuji“ housle s akordeonem. Na druhou stranu, na kytarě postavené *Šatičky* se povedly.

Nahrávce by slušelo, kdyby se

70 % věnovala větší péče Kemelovu hlasu. Těžko říct, zda je chyba v něm či v nevhodném mikrofonu, ale hlavní zpěv mnohdy postrádá potřebnou dynamiku a ve výsledném mixu zní prostě nevýrazně.

Nicméně písničkáři nikdy nekladli velký důraz na technickou kvalitu. Proč taky. Kemelovo první album rozhodně stojí za poslech. A komu by to bylo málo, ve čtvrtek je bude autor křtít v pražském A studiu Rubín. **Václav Hnátek**

Václav Hnátek

Editor MfDNESu **Václav Hnátek** dal karikaturistovi 70 % ve svém hodnocení. Nešlo však o recenzi na karikaturistickou tvorbu, ale o jeho hudební produkci. Tu deník propaguje na svých stránkách; ať už jde o koncerty anebo nové CD. **Viz výstřížek vedle.** ®

Kalendárium!

Tak tak. Jak jsme tu psali. Co jste nestihli obeslat v říjnu či nestihnute během listopadu, už letos nedoženete. Prosinec je také letos, pokud jde o nabídku, slabota. Jednu novou soutěž sice zrovna zařazujeme, ale jen Bůh – tedy spíš *Alláh* – ví, co se z té iránské soutěže vyklube. Naštěstí tu zůstávají dvě středoevropské události, z nichž ta prešovská ovšem nesnese odkladu!

Ani ten, kdo už letos nic nestihne, nemusí však propadnout trudnomyslnosti; krize nekryze, mezinárodní soutěžní humor pokvete i v příštím roce, kdy náš Písek jako bienále pauzuje. Už začí-

náme v redakci skladovat nabídku propozice na rok 2012. Až v listopadu zvedneme stavidla, věříme, že vás opět soutěžemi kresleného humoru zaplavíme. Nemáme spočítané, ale odhadem: pokud byste v každém čísle našeho týdeníku našli v průměru propozice tři soutěže – je to ročně na 150 příležitostí – a to je dost bohatá nabídka. (G)

2011	Název soutěže	Body *)	Deadline	GAG **)
Ríjen	Aleksandar Klas – Bělehrad, Srbsko		25. 10. 2011	34
Náš tip!	"Turistika" – Eskisehir , Turecko	****	31. 10. 2011	34
Náš tip!	"Ideál a idealizmus" – Prešov, Slovensko	-	31. 10. 2011	38-39
Hoří, hoří!!	Amazonia Humor – Belem, Brazílie – nové (výstava)	-	5. 11. 2011	42
Listopad	Shirozhan – Irán	**	13. 11. 2011	35-36
	Pencil of the North – Turcoing, Francie	***	15. 11. 2011	35-36
	<i>Láska na prodej</i> – Urziceni, Rumunsko	***	21. 11. 2011	37
	<i>Bruce LEE a volné</i> ; Redman – Čína	**	27. 11. 2011	38-39
	DINO – Paulista, Brazílie	*	30. 11. 2011	38-39
	LOH 2012 – Zemst, Belgie	***	30. 11. 2011	37
	<i>Božím jménem</i> ; bienále – Teherán, Irán – NOVÉ!	***	31. 12. 2011	43
	<i>Závistosti</i> – Jablonec n/N., ČR – nové! / Jen výstava	-	31. 12. 2011	40

*) ve sloupci **Body** vycházíme z hodnocení soutěže jiných cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle 1. ročníky soutěží zcela nových.

) ve sloupci uvádíme **číslo e-GAGu, v němž najdete český výtah z propozic. A odkaz na závazný originál.

e-GAG (dříve GEK). Týdeník České unie karikaturistů (ČUK). Založen 2003. **9. ročník.** Toto je číslo **11-43** (448) z **27. 10. 2011.** **Příští číslo 11-44 vyjde 3. 11. 2011.** Volejte do Prahy na: **233 343 668 *** Příspěvky do GAGu posílejte: **ivan.hanousek@dreamworx.cz** A na **Valné hromadě** na shledanou!!